

ondertussen in Groot Mijdrecht Noord

Onteigeningsmaatregel zet verhoudingen verder op scherp

In de jongste ontwikkelingen rondom Groot Mijdrecht Noord draait alles om het "0-woord". Het horen van het woord "onteigening" doet bij de polderbewoners de haren recht overeind staan. Bij Gedeputeerde Staten daarentegen, het dagelijkse provinciebestuur, staat het 0-woord voor een stevig, maar efficiënt middel om gronden aan te schaffen die noodzakelijk zijn voor de ontwikkeling van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Provinciale Staten waren het eind september unaniem eens over het aanwijzen van tientallen kanalen, polders en andere stukken grond als zogenoemde prioritaire gebieden. Dit houdt in dat de provincie deze gronden mag aankopen voor het realiseren van de EHS. De eigenaren worden volledig schadeloos gesteld, maar moeten meewerken aan onteigening als dat voor natuurontwikkeling noodzakelijk is. Groot Mijdrecht Noordoost stond

ook op de lijst. Ondanks verzoeken van de gemeente De Ronde Venen om een uitzonderingspositie, is deze polder nu ook prioritair gebied. De vrijwillige medewerking van de bewoners, waarop alle plannen tot nu toe waren gebaseerd, is niet meer nodig. Verplicht vertrek voor de 47 huishoudens die het betreft is nu mogelijk. En aangezien zowel bewoners als het college van burgemeester en wethouders in gemeente De Ronde Venen daar fel op tegen zijn, komen de verhoudingen rond Groot Mijdrecht Noord weer verder op scherp te staan.

Voorwaarden

Is met het besluit van Provinciale Staten het lot bezegeld voor de bewoners van de polder? Zo hard kan dat niet worden gesteld, meent Remco van Lunteren, statenlid en fractievoorzitter

van de VVD in Utrecht. 'Er is een aantal harde voorwaarden aan onteigening verbonden. Zo moet Gedeputeerde Staten iedere wens voor onteigening voorleggen aan Provinciale Staten. Ook hebben we het percentage van de grond die mag worden onteigend, weten te verkleinen. Dat is nu 5 tot 10 procent van een bepaald gebied, terwijl dat eerder 5 tot 10 procent van de hele provincie betrof.' De VVD gaf afgelopen zomer aan sterk tegenstander te zijn van onteigenen. Niettemin kan de fractie zich neerleggen bij het huidige besluit. 'Natuurlijk zien we nog steeds het liefst dat niemand wordt onteigend. Wat ons betreft is het ook een instrument dat onder in de koffer moet zitten en er alleen uitkomt als het echt noodzakelijk is', zegt Van Lunteren. 'Ik denk echter dat we het onderste uit de kan hebben weten te halen in deze situatie.'

Provinciale statenlid Ton Witteman van de SP zegt zich te hebben neergelegd bij de aanwijzing van prioritaire gebieden. 'Het spel is eigenlijk afgelopen zomer al gespeeld. Toen werd in Provinciale Staten gesproken over de mogelijkheid van de aanwijzing. Als enige partij hebben wij toen tegen gestemd', zegt Witteman. 'In de situatie die er nu ligt kun je niet zo veel meer. Het is alleen nog hoopgevend dat de provincie heeft aangegeven zo zorgvuldig mogelijk te werk te willen gaan.'

Tegen willekeur

Het statenlid vindt de aanwijzing van gebieden voor grondaankoop voor de EHS op zich een goede zaak. 'We zijn niet tegen de EHS, we snappen dat natuuropgaven moeten worden gehaald. Het gaat ook niet alleen om Groot Mijdrecht Noord. Wel zijn we tegen de willekeur en onzorgvuldigheid waarmee wordt omgegaan met mensen die in deze polder wonen.'

Hij geeft een voorbeeld: 'Betrokken bewoners krijgen informatie over hun persoonlijke woonsituatie toegestuurd in enveloppen waar op staat: 'Aan de bewoners van dit pand'. Dit bewijst dat je gewoon een nummer bent in de polder. Groot Mijdrecht Noord interesseert het college echt geen bal.'

De SP'er, die al acht jaar bezig is met het dossier over de polder, vindt dat bewoning van Groot

Ondertussen in Groot Mijdrecht Noord

Provinciale Staten van Utrecht hebben op 21 september ingestemd met het aanwijzen van tientallen stukken grond in de provincie als prioritaire gebieden. De provincie mag deze stukken grond kopen ten behoeve van de EHS, tegen een volledige schadeloosstelling en met de eventuele inzet van onteigening. Hieronder valt ook de polder Groot Mijdrecht Noordoost. Het gemeentebestuur van De Ronde Venen is fel tegen de prioritaire status van Groot Mijdrecht Noordoost en heeft inmiddels per brief zijn deelname aan de Stuurgroep Groot Mijdrecht Noord opgezegd.

Gedeputeerde Wouter de Jong, die Groot Mijdrecht Noord in zijn portefeuille heeft, heeft de bewoners in een brief uitgenodigd voor zogenoemde keukentafelgesprekken bij de mensen thuis. De 86 betrokken bewoners hebben daarop aangegeven alleen een bijeenkomst te willen houden waarbij zij allemaal aanwezig zijn.

Het is een gevoelig dossier, dat van de polder Groot Mijdrecht Noord. Wordt het definitief nat in de polder om de problemen van bodemdaling, vervuild kwelwater en waterberging op te lossen? De bewoners van de polder, de boeren, de natuur- en recreatieorganisaties, het waterschap, de gemeente en de provincie: allemaal hebben ze hun eigen verhaal en hun eigen belang. Landwerk trekt de laarzen aan en peilt het water en de meningen. Dit is de zestiende aflevering in de serie Ondertussen in Groot Mijdrecht Noord.

Statenlid voor de Socialistische Partij Ton Witteman. Foto: Lex Broere

Mijdrecht Noord mogelijk moet blijven. 'Het grondwaterpeil moet omhoog. Daardoor kunnen er geen boerenbedrijven meer zijn, maar aan de randen van Groot Mijdrecht Noord-Oost kunnen wel gewoon mensen blijven wonen. Bedrijven moeten goede alternatieven krijgen door bijvoorbeeld ruilverkavelingsprojecten.' Hoe het nu verder gaat met Groot Mijdrecht Noord, weet Witteman niet direct. 'Ik hoop dat in elk geval op een goede manier wordt omgegaan met de mensen die het betreft. Het lastige als statenlid is dat je altijd pas achteraf kunt oordelen. Wel is het zaak dat we goed blijven opletten wat er allemaal gebeurt.'

Geen bestuurlijk draagvlak

De samenwerking tussen gemeente De Ronde Venen en de provincie over Groot Mijdrecht Noord is intussen abrupt afgebroken door de gemeente. In de vorige aflevering van Ondertussen in Groot Mijdrecht Noord, meldde wethouder Lambregts van de gemeente De Ronde Venen dat zij alle samenwerking met de provincie zou verbreken, als Groot Mijdrecht Noord de aanwijzing prioritair gebied zou krijgen. Het college laat het niet bij woorden alleen en is uit de Stuurgroep Groot Mijdrecht Noord gestapt. Wethouder Lambregts wil hierop geen mondelinge toelichting

geven. Ze verwijst naar een brief die hierover naar Gedeputeerde Staten is gestuurd. Het college zegt daarin dat er geen bestuurlijk draagvlak is voor het aanwijzen van prioritair gebied. Daarnaast vindt het gemeentebestuur het onvoorstelbaar dat de vrijwillige medewerking van bewoners, waarvan tot nu toe steeds sprake was, door de prioritair status helemaal weg is. Bij het college ligt ongetwijfeld ook nog vers in het geheugen dat een verzoek om een adempauze in de besluitvorming, dat wethouder Lambregts afgelopen zomer deed, door Gedeputeerde Staten van tafel werd geveegd. Gemeenteraadslid Jan van Loo (CDA) van De Ronde Venen snapt de

irritatie van zijn partijgenote, maar vindt het beter in gesprek te blijven. 'Het college zet zichzelf buitenspel, terwijl de trein doordendert. Dan krijg je de situatie dat besluiten genomen worden zonder krachtige inbreng van onze gemeente en er onvoldoende informatie van de provincie naar de gemeente gaat. Een slechte zaak, want Groot Mijdrecht Noord valt wel onder onze gemeente.' Over de besluitvorming door de provincie in deze zaak heeft hij geen goed woord over. 'De provincie gaat veel te kort door de bocht. Door prioritair gebieden aan te wijzen, is de nadruk komen te liggen op onteigening. Deze term hanteert de provincie om een volledige schadeloosstelling te kunnen garanderen. Maar het woord onteigening had helemaal niet genoemd hoeven worden. Beter is het om direct in oplossingen richting de bewoners te denken. Laat de mogelijkheden voor vrijwilligheid bestaan en kom over de brug met een eerlijke prijs op basis van een volledige schadeloosstelling. Volgens mij is dan sprake van een marktconforme prijs en geen staatssteun. Als ze het zo doen komen ze volgens mij een heel eind.'

PETRA FRANS